

PUTOVANIE RELIKVIÍ 26. 9. - 15. 12. 2019

„Milosrdná láska získava svet!“ sv. Vincent de Paul

MISIJNÁ SPOLOČNOSŤ V EURÓPE

Rím, vždy priťahoval Vincenta. V mladosti tam bol dva krát a v zrelom veku sa po dlhý čas zahrával s túžbou vrátiť sa tam, prípadne tam aj zostať, no choroba mu v tom zabránila. V roku 1631 tam poslal svojich misionárov, zástupcov Spoločnosti, aby sa tam usadili, čo by umožňovalo priamy kontakt so Svätou stolicou a prípravu expanzie Spoločnosti za hranice Francúzska. Rím bol jedinou osobnou Vincentovou iniciatívou, ktorá sa uskutočnila bez predchádzajúcich prosieb či ponúk zo strany iných osôb. Jeho ideálom bol skromný dom so záhradou a s kaplnkou zasvätenou Najsvätejšej Trojici a má sa volať „Dom Misií“, no dlho sa mu ho nepodarilo nájsť, bývali v podnájme na rôznych miestach. Až rok po Vincentovej smrti sa jeho sen splnil a ich dom bol domom pokoja a požehnaní. Kardinál Durazzo Janova, ktorý im sprostredkoval tento dom bol misionármi nadšený, že ich pozval aj do Janova, zabezpečil bývanie a zúčastňoval sa na ich aktivitách, exercíciách, misiách. Z Janova sa potom dostali aj do Turína. Za vedúceho tohto domu Vincent vybral p. Jána Martina, ktorý dobre poznal talianske pomery. Bol to veľmi horlivý kňaz a Vincent mal starosť o jeho zdravie a dbal, aby sa správne stravoval. V r.1655 osobne napísal kuchárovi domu v Turíne:

„Veľmi prosím, aj naďalej sa s milosrdnou láskou starajte o dobrého p. Jána Martina, keď je na misiách, alebo niekde inde. Vždy, keď to asistent domu uzná za vhodné, uvarite mu polievku z kapúna, aby sa posilnil. A netreba si všímať, čo povedia iní. Viete, že zdravie tohto Božieho sluhu má veľký význam pre službu dušiam a pre celú našu Spoločnosť.“

Obdivuhodný pán Vincent. Jeden životopisec napísal: „Ak človek, ktorý ma takú univerzálnu zodpovednosť ako vtedy pamätal Vincent na polievku z kapúna pre jedného misionára v Turíne, tak už aj táto jediná črta nám dovoľuje oceniť nežnosť a bohatstvo jeho srdca.“ Všetky tri domy sa venovali misiám, duchovným cvičeniam pre kandidátov na kňazskú vysviacku a tešili sa ochrane cirkevných predstaviteľov. Prichádzali im aj miestne povolania, tak v dvoch domoch otvorili noviciát. Zakusovali neobyčajné úspechy pri misiách, opakovali sa rovnaké scény: zástupy sa nezmestili do kostola, hriešnici verejne vyznávali svoje viny, banditi sa vracali do lona spoločnosti, plač, otrasné volanie o odpustenie a zmilovanie, odkladanie zbraní na oltáre, skončenie storočnej nenávisti. To sú svedectvá od misionárov a od biskupov diecéz, kde sa misie konali. Črta, ktorá sa v dokumentoch najviac zdôrazňovala, bolo prinesenie pokoja do oblastí, ktoré pustošili reťaze krvnej pomsty, ukončili starú nenávisť, ktorá prechádzala z otca na syna, osudová reťaz vražd, vytvárajúcu atmosféru strachu, obavy, čo pretrvávalo aj pri sv. omšiach. Najviac zasiahnutá touto pliagaou bola Korzika. Aj kňazi boli rozdelení na nepriateľské skupiny. Vincent velebil Boha za také veľké a hojné požehnanie. Zasluby pripisoval milosti, ktorou Boh obdaroval „malú metódu“. Boh obrátil aj banditov a zločincov, ktorých je v Taliansku veľmi veľa, zanechali svoj

prekliaty spôsob života. Ešte som to nikdy nepočul, je to niečo neslýchané, hovorí, a pritom použil túto chudobnú a biednu Spoločnosť, ktorá kázala podľa malej metódy.

Misia v Írsku

V roku 1645 sa Kongregácia pre šírenie viery obrátila na Vincenta s prosbou, aby vyslal niekoľko misionárov do Írska. Rím tam chcel posilniť katolícku obnovu po povstaní, v r. 1641, ktoré začalo po roztržke anglického kráľa s Parlamentom. Vincent sa zaujímal o Írsko. Prosil pre nich pomoc v boji kardinála Richelieu, čo mu odmietol s výhovorkou. Vojenská pomoc nebola vo Vincentových možnostiach, ale zostávala mu pomoc náboženská. Preto výzvu z Ríma prijal s radosťou a začal robiť prípravy. V Spoločnosti bolo vtedy asi 15 írskych kňazov. Boli to väčšinou utečenci, ktorí vo Francúzsku objavili svoje kňazské a misionárske povolanie. Vybrali šiestich, všetko mladých a plných nadšenia. Najstarší mal 30 rokov a najmladší 23 ešte bohoslovec a dvaja bratia - pomocníci. Po riskantnej ceste prišli do Írska v roku 1647, rozdelili sa do dvoch skupín a začali konať misie. Ľudia ich prijali s nadšením, čo prinieslo aj bohaté ovocie. Ale politicko – vojenská situácia sa zhoršovala, vypaľovali dediny, zaživa upálili ľudí, ktorí sa skryli v katedrále. Účinkovanie misionárov sa znemožnilo a sami boli v nebezpečenstve smrti. Nastalo krvavé prenasledovanie katolíkov. Preto sa niektorí neiri vrátili do Francúzska a niesli list Vincentovi:

„Práca misionárov priniesla dobré ovocie a obrátila viac duší, než dosiaľ všetci ostatní kňazi. Okrem toho ich dobrý príklad a bezúhonné vystupovanie spôsobilo, že väčšina tunajšej šľachty oboch pohlaví sa obrátila a stala sa vzorom cnosti a nábožnosti, čo sme pred príchodom misionárov do týchto miest nikdy nevideli. A hoci títo vzácni kňazi si vytrpeli a tejto krajine veľa príkoria, nikdy ani na chvíľu sa neprestali venovať svojej misionárskej práci.“

Počet misionárov sa zredukoval na štyroch. Ich práca pokračovala na miestach, kde sa skrývali katolíci, ktorí utekali pred anglickými vojskami. Biskup opisuje Vincentovi svoju radosť z obrátení mnohých, najvzrušujúcejší bol príklad starostu, ktorý začal svoj úrad exercíciami v dome misionárov a v deň skončenia misií išiel v procesii do kostola patrónky mesta P. Márie z Limericku, aby do jej rúk vložil kľúče mesta. Angličania zasa útočili na mesto zavraždili starostu mesta a mnoho iných a prenasledovali kňazov. Nastal mor, kde zomrelo množstvo ľudí. Biskupovi sa podarilo utiecť v preoblečení za vojaka. Tak urobili aj misionári, hoci si v prvej chvíli Vincent myslel, že sú už všetci mŕtvi. Odovzdával ich Božej Prozreteľnosti a milosti. Len jedného misionára, Tadeáša Lee najmladšieho chytili, skrýval sa u svojich rodičov a pred očami matky mu odťali ruky, nohy a rozmliaždili hlavu. Misia v Írsku trvala šesť rokov a ako prvá poznačená mučeníckou krvou.

Misia v Škótsku, na Britských ostrovoch

Niektorí misionári, ktorí sa vrátili z Írska nechceli viesť zdanlivo spokojný život vo Francúzsku. Jedni sa vrátili do Írska, ďalší išli na Britské ostrovy, do Škótska, ovládali keltský domorodý jazyk. V roku 1650 sa tam cez Amsterdam plavili preoblečení za kupcov. V Amsterdame sa nakontovali na jedného vplyvného šľachtica, konvertitu, ktorý mal moc a pod jeho ochranou pricestovali bez prekážok. Práca v škótsku sa úplne líšila od práce v Írsku. Namiesto misií vo veľkom rozmere s tisíckami nadšených poslucháčov tu misionára čakal ťažký život tajného kňaza, ktorý s obavou putoval po najchudobnejších krajinách na tajné

stretnutia malých skupiniek katolíkov, ktorí už poznali len zlomky právd viery a ustavične sa báli udávania. Po ich odchode vždy zostala spomienka na ich obetavosť a hrdinstvo. Ľudia boli vdáční, mali ich radi ako otcov a s odvahou a vierou znášali prenasledovanie.

Misionári pracovali oddelene, len nejaké obdobie putovali spolu a v tomto čase boli svedkami neobyčajného zážitku. Jedného dňa stretli dvoch bratov, pásli dobytok a povedali im, že ich otec práve zomiera v neďalekej chatke. Hoci ho veľmi prosili, nechce urobiť testament tvrdiac, že vôbec nemá v úmysle zomrieť. Je to boháč a súrodencov je nás mnoho, keď zomrie bez testamentu, určite by sme sa pohádali, aj keď doteraz u nás vždy vládla zhoda. Jeden z kňazov, ktorý sa trochu vyznal v medicíne, vošiel do chatky. Hneď si uvedomil, že starec naozaj zakrátko skoná, preto ho začal nahovárať, aby si usporiadal svoje veci. Starec vyhlásil, že je katolík a po mnoho rokov prosil Boha, aby mu nedal zomrieť bez posledných sviatostí, a dodal: „Som si istý, že Boh mi neodmietne, o čo prosím. Ale ešte neprišiel kňaz, to znamená, že ešte nezomriem.“ Vtedy mu misionár povedal, že je kňazom, ktorý je na ceste do Glengarry a má pri sebe všetko, čo je nevyhnutné pre udelenie sviatostí. Keď to starec počul, kázal synom opustiť chatu, vyspovedal sa, prijal viatikum a pomazanie chorých a po krátkom zamyslení urobil testament. Misionári zostali pri ňom až do chvíle jeho smrti, ktorá nastala o niekoľko hodín.

Písali málo v obave, aby sa jeho listy nedostali do rúk úradov. Napriek tomu sa mu podarilo informovať Vincenta o úspechoch v obracaní protestantov a o posilňovaní katolíkov vo viere pomocou kázni a sviatostí. Na to žiarlili protestantskí pastori, ktorí rozprúdili ešte krutejšie prenasledovanie a tresty pre nájdených kňazov. Chytili jedného misionára spolu s jezuitom a diecéznym kňazom na istom zámku, kde mali úkryt. Dali ich do väzenia. Vincent mal o kňaza veľkú obavu, nemohol zasiahnuť, vo Francúzsku ich sprevádzali modlitbou, tento náš misionár smeruje k mučenictvu. P. Withe bol oslobodený, pretože mu nevedeli dokázať, že slávil omšu, čo bolo priestupkom, za ktorý podľa anglických zákonov bol trest smrti. Vincent obdivoval hlavne odvalu väzňa, ktorý nezaprel svoje kňazstvo, aby získal slobodu. A pokračoval vo svojej službe misionára. Sním sa spája ďalšia udalosť, alebo zázrak, keď sa na jeho príhovor utíšilo more, ktoré sa už dlho nemohlo upokojiť pre neustálu búrku a ľudia už nemali čo jesť, lebo nemohli loviť ryby. Vincent ich sledoval z diaľky, boli blízko jeho srdcu. Oni zasa cítili, že ich tam ďaleko sprevádza a ochraňuje zakladateľova neha, plná pochopenia. P. Withe stihol prísť, aby bol svedkom smrti otca - priateľa. Vincentínska misia v Škótsku celkom vyhasla až v roku 1704.

Misia v Poľsku

Misia v Poľsku mala diplomatický pôvod. V roku 1645, keď poľský kráľ ovdovel, požiadal vo Francúzsku, aby mu vybrali nejakú dámu za manželku. Mazarin vybral na toto poslanie princeznú Máriu de Gonzaga, ktorá vynikala v inteligencii, kráse a nábožnosti, patrila k Dámam charity. Vo svojej novej vlasti chcela byť tiež obklopená podobným náboženským prostredím, ako vo Francúzsku. Za kaplána si vybrala opáta, ktorý sympatizoval s jansenistami a pána Vincenta prosila o misionárov, o Deéry kresťanskej lásky a sestry rehole Navštívenia Panny Márie. Prišli až o šesť rokov piati misionári, lebo situácia bola neistá, zomrel kráľ a kráľovná sa znova musela vydať za jeho brata. Misionárom plánovala zveriť službu ľudových misií a formáciu kandidátov na kňazstvo. Biskup to nedovolil, lebo ho poľský jezuiti nahovorili, že sympatizujú s jansenistami. Ani Vincentovi

sa nepodarilo presvedčiť biskupa odporúčaniami, až neskôr, musel Vincent nahovoriť francúzskych jezuitov, aby presvedčili jezuitov v Poľsku o zmene stanoviska. Tak jeden misionár dostal farnosť a niektorí šli na kráľovský dvor do Krakova.

Vincenta charakterizovala nielen vážnosť a záujem o duchovno, ale v jeho srdci bolo miesto aj pre drobné žarty. Mal účasť na jej radostiach aj bolestiach, boli v písomnom kontakte. Kráľovná si prosila pápa, aby jej ho pri najbližšej príležitosti doniesli. Dcéry kresťanskej lásky do Poľska. Kráľovnú čakali ťažké skúšky. V meste sa rozšíril mor. Misionári sa horlivo pustili do služby chorým, jeden z nich ochorel a po zotavení sa pokračoval v ďalšom meste, kde epidémia pokračovala. Kde sa len dalo organizovali pomoc pre chudobných. Zdravotnícke služby nejestvovali o všetko sa starali misionári. Vincent o nich rozprával z hrdosťou otca, ako všetci zámožnejší ušli z mesta a chudobní nemali čo jesť, nakazení a vyhodení zomierali na ulici, nemal ich kto pochovať, tak sa do toho pustili naši misionári zriadili útulky a postupne s pomocou Božej milosti sa stav v meste dával do poriadku. Za morom a hladom prišla vojna. Rusi a Švédci chceli získať poľské územie, tak nastala trinásťročná vojna. Kráľovský pár sa musel skrývať, išiel s nimi aj P. Lambert a bol navštíviť do farnosti svojho spolubrata, tam v silných bolestiach po troch dňoch zomrel, 48 ročný. Ďalšiu skupinku misionárov aj so sestrami vyslanými do Poľska prepadli na mori anglickí piráti. 6 týždňov ich držali a potom im dovolili vrátiť sa do Francúzska. Kňazi čakali na batožinu a na dovoľenie pokračovať v ceste, keď dorazili do Poľska v r. 1654, dostali novú farnosť vo Varšave, naďalej pomáhali chudobným a chorým a začali konať prvé misie. Iný biskup posielal svojich kandidátov na vysviacku k misionárom. Panie z Vilna prosili v ich meste založiť Charitatívne bratstvo. Dostali pozemok pre ďalší dom a pre kňazský seminár.

Vojna však obrátila navnivoč tieto pekné nádeje. Vojaci podpaľovali, rabovali, všetko, keď misionár bránil kostol brutálne ho zbili, že ho považovali za mŕtveho, no vďaka žien, ktoré sa ho ujali a potom starostlivosti DKL sa uzdravil. Všetko, čo patrilo misionárom a sestram ľahlo popolom, nenašli ani kalich na odslúženie omše. V Krakove ošetrovali DKL a misionári ranených, tam sa skrýval aj kráľovský pár. Keď sa vojna utíšila, pohľad bol sklúčujúci. Vincent obdivoval ich odovzdanosť a odvahu vo všetkých trápeniach a keď sa dozvedel, že prišli o všetko napísal:

„Je to veľká strata, ale nebolo by spravodlivé, keby ste boli ušetrení trápení, aké zakusujú všetci. Boh, ktorý ich dopustil postará sa tiež o nápravu škôd v takej miere, v akej Jeho prozreteľnosť uzná za správne.“

Misia v Poľsku prežila všetky katastrofy. Vzhľadom na to sa misionári nemohli venovať svojim zvyčajným službám, ale bola to pomoc chorým, vojakom a postihnutému obyvateľstvu. Vincent bol ochotný a pripravený ísť všade, a podujat sa na každú úlohu, keď išlo o Božiu slávu a spásu duší. Ďalšie možnosti boli poslať misionárov do Švédska, Dánska, Španielska, čo sa po viacerých pokusoch nepodarilo pre rôzne prekážky a Vincent v tom videl prejav Božej vôle.